

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

LEGUJABB

**Egy francia pénzcsoport
bérbé akarja venni a vledényi szénmedencét**

Egy francia pénzcsoport tárgyalásokat kezdett a vledényi (Brassó-megye) barnaszénmedence kihasználása céljából, amely 80 km területen húzódik el s így Románia második legnagyobb széntelepe. A francia konzortium a barnaszénbányával kapcsolatban nemcsak Brassó város, hanem egész Brassó-megye részére villamoscentrálét akar létesíteni és mivel az egész országban csak a vledényi barnaszén használható fel kötőanyag hozzáadása nélkül brikett céljára, az a szándékuk, hogy felállítsanak egy brikettgyárat is.

Angliában öt százalék a kamatláb

Az Angol Bank hétfői ülésén a kamatlábat 5 és fél százalékról 5 százalékra szállították le. Az Angol Bank példáját valószínűleg a többi államok jegy kibocsátó bankjai is követni fogják, egyedüli kivételei e téren Románia, ahol a Banca Naționala igazgatósága a napokban jelentette ki, hogy a kamatláb mérséklése nem aktuális.

Román-cseh vasuti egyezmény ratifikálása

A minisztertanács az alanti vasuti egyezményeket ratifikálta:

1) Lengyelországgal és Csehszlovákiával kötött egyezményt, amely biztosítja Románia számára a tranzitforgalmat Visóvölgye—Delatyn—Kolomea—Grigore Ghica Voda között.

2) Románia és Lengyelország közt létrejött egyezmény, mely a két ország számára kölcsönösen biztosítja a tranzitforgalmat Zaleszczi Kisi Jasienov Polny között.

3) A Lengyelországgal kötött egyezményt, amely ezen ország számára biztosítja a tranzitforgalmat Románián keresztül Kirty Vizsvicza—Snyatin—Zalmecz és Kirty-Vizsvicza—Stefanesti—Zaleszczikin keresztül.

Dáruiți Frumusețe!

Dáruiți CASEȚE ELIDA

SĂPTĂMÂNA

Consiliul de administrație al Băncii Marmorosch Blak et Co., a ales pe d. C. Argetoianu ca vice președinte, în locul defunctului Mauriciu Blank.

Ca administrator delegat al Băncii a fost desemnat d. Aristide Blank, care ca continua să îndeplinească și funcțiunea de director general.

Pentru a face față dirijerilor de mărfuri din Ardeal spre Vechiul Regat, direcțiunea generală a căilor ferate a dispus înființarea a două noi trenuri de marfă între Brașov și Zărnești.

Câte un asemenea tren se va mai înființa și între Tg. Secuș-Brașov și Sighișoara-Brașov.

Ministerul muncii a primit din partea guvernului francez o adresă conținând modificările relative la proiectul de tratat de muncă, ce urmează să fie încheiat între țara noastră și Franța.

Comisiunea instituită de d. ministru Răduțanu, va studia eventualitatea introducerii acestor modificări, în măsura în care ele nu ating principiile generale, cari au călăuzit la încheierea convențiunei împrucutului de muncitori.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Firma „Hoffer-Schrautz-Clayton Schuttlerwarth“ din Viena și-a înființat filială în Timișoara. Conducător al filialei este dl Grigore Domilescu.

Firma „Eisler și Grishaber“ în Timișoara și-a mutat birourile din str. Telegrafului No. 4, în str. Titu Maiorescu Prelungită, lângă Abatorul Comunal, unde își are și magazinele detailiste.

Institutul de credit și economii „Timișiana“ și-a făcut mari transformări în palatul sediului său central din Timișoara, instalându-se modern cu „safe-depozite“. Direcțiunea institutului s'a mutat în etajul aranjat după planul dlui director general Pantelimon Sîtescu, cu scări de marmură din minele sale proprii dela Vașcău.

Taxarea plumbului importat

Privitor la taxa plumbului și aliajului de plumb sau alte metale, Ministerul de finanțe a atras atențiunea vămilor și celor însărcinați cu taxarea că la art. 1326 din noul tarif vamal de import, se taxează numai plumbul curat, — iar cel în aliaj cu cositor sau alte metale pentru lipit se impun la art. 1359.

Banca de Credit din Cluj și-a sporit capitalul

Nouile acții se pot semna până la 31 Dec. a. c.

In adunarea generală extraordinară, care a avut loc în 8 Decembrie a. c. Banca de Credit din Cluj

și-a urcat capitalul dela 50 la 100 lei

printr'o nouă emisiune de acții. Din noua emisiune 25 milioane sunt a se semna până la 31 Decembrie.

Institutul, prin noua urcare de capital, a ajuns să fie

una dintre cele mai mari întreprinderi bancare,

care în afară de capital, mai are imobile în valoare de 65

milioane lei și 50 de milioane în altfel de rezerve latente.

Noua urcare de capital a devenit actuală în urma continuei dezvoltări pe care o înregistrează institutul.

Tranzacția este asigurată, avându-se în vedere, că, pe când în actuala criză, cele mai multe acții se plasează cu prețuri minimale, Banca de Credit din Cluj

își plasează acțiile de 100 lei cu câte 170 lei,

deci destul de rentabil pentru institut.

Az Erdélyi Hitelbank közgyűlése ratifikálta a fuziót a Societate Bancara Română pénzüintézettel

10:1 arányban cserélik át a részvényeket

Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság szombaton délután tartotta meg dr. Bogdán Virgil igazgatósági tag elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést, amely hivatva volt az Erdélyi Hitelbanknak a Societatea Bancară Română bukaresti intézettel való egyesülés fellett határozni.

Dr. Bogdán Virgil elnök megnyitójában Fejér Gábor vezérigazgató olvasta fel az igazgatóságnak a tervbe vett fuzióra vonatkozó előterjesztését, amely részletesen ismerteti az általános gazdasági helyzetből fakadó azon körülményeket, melyek az intézet vezetőségét ezen kétségkívül nagyjelentőségű elhatározásra készítették. A jelentés ismerteti egyúttal a fuzió feltételeit is, melyeknek felolvasása után az elnök az igazgatóság javaslatát szavazás alá bocsátja.

A közgyűlés egyhangulag el

fogadja az igazgatóság javaslatát és a fuziót szentesíti. A határozat értelmében az Erdélyi Hitelbank R. T. részvényesei minden 10 darab, folyószelvényvel ellátott részvény ellenében 1 darab 5000 lej névértékű Societatea Bancară Română részvényt kapnak. Törredék részvények nem adatnak ki, hanem ehelyett az egyes Erdélyi Hitelbank R. T. részvények 640 lejjel készpénzben beváltatnak.

Ezután a közgyűlés az igazgatóság javaslatára a fuzió kereszttulvitelének foganatosítására két teljhatalmu megbízottat választ dr. Bogdán Virgil és Fejér Gábor személyében. A közgyűlés megadja úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt és odaadó működésükért őszinte köszönetét és elismerését fejezi ki.

A Dettai Takarékpénztár megszűnt a Szana bank affiliációja lenni

A Dettai Takarékpénztárnál annakidején 42.4 százalékos érdekeltséget vállalt a Temesvári Szana Bank, amelynek így a dettai intézet affiliációja volt. A Szana-bank részvényérdekeltségét most átvették dr.

Polgár Sándor, dr. Bartha Ignác ügyvédek, Uhrman Alfréd a dettai intézet vezető igazgatója és ezzel az intézet affiliációs viszonya a Szana bankhoz megszűnt.

„Herma“ după moratoriu a cerut concordat preventiv

Fabrica de ghete „Herma“ din Sibiu, mutându-și sediul în București, după cum se știe, a obținut un moratoriu de 6 luni.

După expirarea moratoriului „Herma“, a cerut concordat preventiv, neputându-și sana situația în decursul moratoriului.

Herma în decursul moratoriului

a căzut de acord cu mai mulți creditori,

cari au fost în fine satisfăcuți, încât greutăți mai mari desigur nu va întâmpina în concordatul preventiv solicitat.

In decursul moratoriului

activele la „Herma“ erau de 165 milioane,

iar pasivele de 95 milioane.

A. H. É T

A bécsi Hoffherr-Schranz-Clayton-Schuttlerworth cég Temesváron fiokot nyitott. A temesvári fiok vezetője Domilescu Grigore lett.

Eisler és Grishaber temesvári cég központi irodáját Str. Telegrafului 4 szám alól a Str. Titu Maiorescu Prelungită, lângă Abatorul Comunal alá helyezte át, ahol a Fratii Eisler-cég detailtelepén rendezte be modern irodai helyiségeit.

A Timișiana Bank és Kereskedelmi Rt. temesvári központi székházában nagyszabású átalakítási munkálatokat eszközölt. Pénztártermét az intézet kibővítette, teljesen modern felszerelésű safe-depozitét állított be, az igazgatósági szobákat az emeleten helyezte el, amelyhez vezetőlépcsőket a vaskói saját márványtelepén termelt márványlépcsőkkel látta el. A Timișiana székháza az átalakítás folytán, amelynek munkálatai Pantelimon Sîtescu vezérigazgató tervei alapján készültek, egyike a Bánság legszebb és legmodernebb székházának.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A Kereskedelmi Kamarák kapják a vámraktárak koncesszióját. Egy bizottság ült össze a pénzügyminiszteriumban, hogy tervezetet dolgozzon ki a vámraktárak működéséről és a koncessziók kiadásáról. Nem készítenek törvényjavaslatot, mert Madgearu azon a nézetén van, hogy a vámraktárak kérdése végrehajtási utasítással is megoldható az érvényben lévő vámtörvény alapján. Az ügy nagyon sürgős, ezért a végrehajtási utasítást a közeljövőben kiadja. Új vámraktárak létesítésére a kereskedelmi kamarák kapnak koncessziót, ha azonban a kamarák nem akarnak ezzel a joggal élni, az engedélyt magántársaságoknak is kiadják.

A Sváb Kereskedelmi és Iparbank Rt. december 23-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatában az alapszabályok módosítása szerepel.

Hirt adtunk arról, hogy a legutóbb Nagyváradon tartott városközi értekezlet határozatilag kimondta, hogy memorandumot terjesszen a kongresszus nevében Nagyvárad városra a kormány elé a városokra vonatkozó külön törvény kodifikálása érdekében. Most ez a memorandum elkészült. A memorandum alapos munka és teljes körültekintéssel mutat rá annak szükségére, hogyha a községek számára nem is, legalább a városoknak autonóm tevékenységét új törvény szabályozza.

Citiți „Lemnul“

Miért bukott el a liberális tőke a Resicáért folytatott harcában?

Kuliszatitkok a Resica és a Titan-Nadrag-Calan egyesítéséről

Menyit érnek a vajdahunyadi üzemek

Az alábbi hivatalos kommunikét lapunk egyik legutóbbi számában mi is közöltük:

„A bécsi Kreditanstaltnak a Bodenkreditanstalttal való fuziója révén nagyobb Resicai részvényt pakett jutott birtokába. Ebből az alkalomból a Resica és a Titan-Nadrag-Calan között szorosabb kapcsolat jött létre, a mely a két vállalat gyártmányainak feldolgozásában a racionalizálást van hivatva keresztülvinni. *Busila*, a Resica eddigi administrator délégeje a Titan-Nadrag-Calan igazgatósági tagja lett, míg *Ausnit* Maxot, a Titan vezérigazgatóját a Resica administrator délégejévé nevezték ki.“

Emögött a hivatalos jelentés mögött egy olyan tőkeérdekeltségi harc húzódik meg, amely általános érdeklődésre tarthat számot.

Amint ismeretes a Resicaművek évek óta, vesztéssel dolgozik. Végül már odáig jutott, hogy ebben az évben az osztalékokat sem tudta kifizetni és amikor külföldön nem sikerült pénzt szereznie, a bukaresti *Banca de Credit* előlegezte neki a szükséges százmillió lejt. Közben a bécsi *Bodenkreditanstalt*, mely két évvel ezelőtt részvényt pakett ellenében nagyobb kölcsönt adott a Resicának, *fizetéseképtelenné vált*.

A Bodenkredit új tulajdonosa, a *Kreditanstalt* mobilizálni igyekezett a kihelyezett tőkéket így a Resicánál levő kölcsönét is.

A majdnem katasztrófalís pénzhiányai küzdő Resicát ez a váratlan fordulat még nagyobb nehézségekbe sodorta.

Busila vezérigazgató Bécsbe utazott, hogy megegyezzen az új bankkal. Ugyanakkor azonban Madgearu kezdeményezésére *Ausnit* Max is Bécsbe utazott és ajánlatot tett a Kreditanstaltnak, hogy megveszi a részvényt pakett.

A liberális érdekeltségek erre a *Banca Româneasca* útján szintén vételajánlatot tettek. A harc tehát megindult a két csoport között. A harcból *Ausnit* Max került ki győztesen Egyszerűen azért, mert

Madgearu értésére adta a bécsi banknak, hogy nem szívesen látja a részvényt pakettnek a Banca Româneasca birtokába való átvándorlását

és ha ez mégis megtörténne, a Resica ne számítson többé állami megrendelésekre.

Felesleges hangsúlyozni, hogy ezek után a Kreditanstalt mellőzte a Banca Româneasca ajánlatát. A tranzakció

mögött azonban egy másik, közgazdaságiszempontból nagyobb erejű esemény is meghúzódik:

A Resicát összefuzionáltatják a vajdahunyadi állami fémházakkal. A Resica tranzakció a nemzeti-parasztpárt gazdasági megerősödését jelenti. Ez magyarázza a liberálisok idegességét.

Hogy mennyiért kapja meg a Resica a vajdahunyadi üzemeket, még nem lehet pontosan válaszolni. Annyi bizonyos, hogy az üzlet nem rossz. A vajdahunyadi állami üzemeket egyébként egy év óta állandóan felértékelik. Volt egy bizottság, mely

egy milliárd 700.000 lejből állapította meg a vajdahunyadi üzemek va-

gyonát

a talajalatti kincsekkel együtt, ezt a becslést azonban nem fogadta el és új bizottságot küldött ki új leltár felvételére. Ennek célja megállapítani, hogy a vajdahunyadi üzemek további megtartása csak terhet és kiadást jelentene az államnak. Az ügy tehát a parlament elé kerül és Madgearu az állam érdekeinek szempontjából szükségesnek fogja mondani a vajdahunyadi üzemek eladását vagy hosszabb időre való bérbeadását. A vajdahunyadi üzemek tényleg deicittel dolgoznak, azonfelül kihasználatlanul állanak. Kétszeres érdek tehát fuzionáltatni a Resicával...

„Banca de Credit din Ardeal” și ratificat fuziunea cu „Societatea Bancară Română“

Adunarea generală extraordinară, convocată de Banca de Credit din Ardeal sub prezidenția dlui Dr. Virgil Bogdan, în urma expozeului ținut de dl director general Gavril Fejér, a ratificat convenția prin care „Banca de Credit din Ardeal”, cu sediul în Arad, a fuzionat cu „Societatea

Bancară Română“.

În urma hotărârilor aduse, acționarii primesc după câte 10 acții de ale Băncii de Credit, câte o acție a 5000 lei dela „Societatea Bancară“.

Pentru perfecționarea tranzacției s'a dat putere deplină dlui Dr. Virgil Bogdan și dlui Gavril Fejér.

Májusban alakul meg az Erdélyi Magyar Földhitelintézet

A napokban bocsátotta ki alapítási tervzetét és részvényaláírási felhívását az alakulóban levő Erdélyi Magyar Földhitelintézet. A tervzet szerint 20 millió lej alaptőkével alakul meg a földhitelintézet, melynek székhelye Kolozsvár lesz. A társaság 40.000 darab 500 lej névértékű részvényt bocsátott ki. A névérték

készpénzben fizetendő fele értékben, azonban elfogadnak agrár kisajátítási kötvényeket is. A jegyzési határidő 1930. március 31. Alakuló közgyűlés május elsején lesz Kolozsvárt. Az alapítók között gróf Bethlen György, Gyárfás Elemér, dr. Jakabffy Elemér, valamint Erdély tekintélyes agráriusai szerepelnek.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. alaptőkeemelése

December 31-ig jegyezhetők az új részvények

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. a december 8-án, vasárnap megtartott rendkívüli közgyűlés határozata szerint az intézet részvénytőkéjét a jelenlegi 50 millió lejről továbbá 50 millió lejjel emeli fel, amelyből 25 millió névértékű részvényt azonnal kibocsát. Ezen tőkeemelés által a Hitelbank az erdélyi

részek egyik legtőkeerősebb pénzintézete lett, amelynek 75 millió lej részvénytőkéjén kívül körülbelül 65 millió lej nyílt és ingatlanaiiban körülbelül 50 millió lej latens tartalékaik vannak.

A tőkeemelést egyébként az intézet állandó erőteljes fejlődése és az az indokoltá, hogy saját tőkéi az általa ke-

zelt és ugyancsak állandó emelkedést mutató idegen tőkékkel aránybáhozassanak.

Az alaptőkeemelés sikere biztosítva van. Figyelemre méltó, hogy a jelenlegi körülmények között, amidőn a világpiacokon tudvalevőleg a legelsőrendű részvények is csak nagyon nyomott árfolyamokon helyezhetők el, a Hitelbank a 100 lej névértékű részvényeit 170 lej kibocsátási árfolyamon plasszirozza. Eszerint az intézethez 42.500.000 lej új tőke folyik be, ami mobilizálásának fokozásához jelentékeny mértékben járul hozzá.

Modificarea concordatului preventiv

În legătură cu legea concordatului preventiv, d. Grigore Iunian, ministrul justiției, a întreprins o anchetă din care s'a rezulte efectele de până acum ale legii. A trimis o circulară principalelor tribunale prin care le cere dosarele concordatelor. Deasemenea,

a cerut Asociației creditorilor din Ardeal

să-i înainteze un referat în această chestiune.

După cum se știe actuala lege a concordatului este menită să facă parte integrantă din viitorul cod de comerț. Dacă rezultatele aplicării legii concordatului vor dovedi că ea

trebuie să sufere unele modificări,

aceste se vor face cu prilejul înglobării concordatului în codul comercial.

Fuvardíjkezdvezmények a CFR-nél

A CFR vezérigazgatósága a következő vállalatoknak adta meg a készgyártmányoknál a 45 százalékos, a nyersanyagánál a 30 százalékos fuvardíjkezdvezményt.

Czettel Faipari Rt. Arad.

Bonfert, Kasper & Cie. Nagy-dísznód.

Terau Peter Bul Detta.

Unirea Faipari Rt. Temesvár és a vállalat lugosi fiókja,

Schwartz Testvérek Gyertyagyár Rt. Szatmár.

Uniunea Română Italiana S. A. textilipari vállalat Temesvár.

Aradhegyaljai Fakerskedelmi Rt. Györök-Arad.

Molinum Rt. Temesvár.

Személyi és érdekeltségi változások a kolozsvári Transsylvania Faipari Rt.-nál

A kolozsvári Transsylvania Faipari Rt. részvénytársaságánál jelentős személyi és érdekeltségi változások történtek. A vállalatot kiváltak Betegh Ernő, Rosner Márton és Friedmann Ignác igazgatók, akik január elsejével átveszik a vállalat butorgyárát és épületanyagraktárát, míg a tűzifa-forgalmi vállalat továbbra is Peris Arthur igazgató érdekeltségében marad.

Conferința feroviară româno-polonă

Astăzi va avea loc la Sugatin (Polonia) o conferință feroviară româno-polonă, la care administrația căilor noastre ferate va fi reprezentată prin dnii ing. I. Apostolescu, ing. Zănescu și Victor Vanghelescu.

Conferința are de scop regularea întregului trafic de frontieră între România și Polonia, prin punctele Sugatin—Zalucze—Grigore Ghica-Vodă, Zaleszcziki—Sepst și Babin—Iasenov Polski.

Mandatele adresate poste-restante

Direcțiunea Generală P. T. T. a făcut cunoscut oficiilor că nu se va percepe la mandatele adresate posterestante taxa factaj, deoarece achita acestor mandate nefăcându-se la domiciliu ci la oficiu, iar pentru asemenea mandate percepându-se o taxă specială poste-restante.

S'a mai făcut cunoscut că în această categorie nu intră mandatele ai căror destinatari au abonamente la căsuțe postale. Pentru asemenea mandate se va continua a se percepe taxa pentru plata la domiciliu (factaj).

Contractele de cărbuni prelungite ale C. F. R.

Consiliul de Administrație al căilor ferate a prelungit contractele pentru furnizarea cărbunilor necesari tracțiunii până la 1 Aprilie 1930 și a fixat termenele de licitație pentru furnizarea cărbunilor indigeni, în prima chenzină a lunilor Martie și Septembrie, pentru perioada dela Aprilie—Septembrie și respectiv Octombrie—Martie.

Amânarea aplicării convenției prohibițiilor

Dl ing. Cezar Popescu, directorul general al industriei care a fost delegat să reprezinte guvernul român la conferința pentru convenția prohibițiilor vamale, s'a înapoiat în țară.

După cum se știe delegații statelor care au aderat în principiu la această convenție s'au adunat la 3 Decembrie la Paris pentru a decide asupra aplicării convenției.

Convenția urma să intre în vigoare pe ziua de 1 Ianuarie 1930, dacă toate statele aderente ar fi satisfăcut-o.

Cum aceasta era o ambiție „sine qua non” și cum de altă parte s'a constatat că două din statele aderente și anume: Polonia și Cehoslovacia n'au satisfăcut convenția, punerea în aplicare a acesteia a fost amânată.

Acum rămâne să se facă noi intervenții pe lângă două țări și în caz de refuz să se sezizeze asupra unei noi conferințe internaționale care, în nici un caz, nu va putea fi convocat decât după șase luni dela 1 Ianuarie.

Az új állami költségvetés

Madgearu pénzügyminiszter sajtó-expozé tartott a jövő évi költségvetésről

Madgearu pénzügyminiszter a sajtó számára expozé tartott a jövő évi költségvetésről. Bejelentette, hogy a költségvetés összege 37 milliárd 450 milliót tesz ki az állam autonom költségvetéseivel kivül. Mindezekkel együtt

az állami költségvetés végösszege 52 milliárd 240 millió 353 ezer 24 lei.

Kifejtette, hogy a költségvetés összeállítása nagy nehézségekbe ütközött. A költségvetésbe új terheket kellett beilleszteni, így az állam tikkolt adósságaiból és a külföldi koncessziókból származó terheket. A posta beruházásaira 58 millió lei, a CFR beruházásaira 600 millió leit vettek fel.

A bevételeknél a következő

tételeket vették fel: egyenes adó 8 milliárd 987 lej, közvetett adók 13 milliárd 606 lej, bányegilletékek 4 milliárd 500 millió lej, monopol jövedelmek 4 milliárd 390 millió, állami vagyonok jövedelmei 1 milliárd 757 millió, hátralékok 1 milliárd 175 millió, rendkívüli jövedelmek 1 milliárd 247 millió, a minisztériumok jövedelmei 1 milliárd 800 millió lej. Végeredményben

1927 milliárd 28 millió lej bevételre számítanak.

Bejelentette Madgearu, hogy új törvényeket alkotnak az adózási visszaélések megállítására, az egyenes, luxus- és forgalmi adókról, a petróleumtermékek illetékeiről és az örökösödésről, amelyek mind a költségvetés reálitását célozzák.

Societățile de asigurare „Phönix” și „Generală” în tratative pentru sanarea institutului „Lloydul Român”

Acțiune penală contra societății „Lloydul Român”

In mai multe rânduri am anunțat, că societatea de asigurare „Lloydul Român” a ajuns în criză în urma falimentului societății de asigurare din Frankfurt, căreia îi era afiliat „Lloydul Român”.

In urma crizei, dl Iosif Popper, comerciant în Timișoara, a cerut

să i-se achite din asigurarea sa cota de 60 , prevăzută în contract

ca disponibilă după trei ani dela începerea asigurării.

„Lloydul Român” a obiecționat, că chestia aparține a-

tribuției consiliului de administrație. Comerciantul în urma răspunsului primit, a intentat acțiune penală contra institutului pentru refuzarea cotei cerute.

Direcțiunea institutului de altfel urmează

tratative cu reprezentanții institutelor „Phönix” și „Generală”

pentru a-și sana situația având în vedere criza, ce i-s'a creiat prin falimentul societății din Frankfurt, cu care era în cointeresatie.

Egyelőre nem szállítja le a kamatot a Banca Naționala

Egyes fővárosi lapokban közlemények jelentek meg, amelyek szerint a Banca Naționala igazgatósága december 7-én ülést tartott, amelyen megvizsgálta a pénzügyi helyzetét és azt a kérdést, hogy szükséges-e a bankkamatláb újabb leszállítása.

Illetékes helyről ezeket a sajtóközleményeket kategorikusan megcáfolják. December 7-én a Banca Naționala igazgatósága nem tartott ülést, a kamatláb leszállításának lehetősége pedig nem aktuális.

A Banca Naționala igazgatóságának véleménye szerint a kamatláb újabb leszállítása a jövő évi január 1-e előtt semmiféle körülmények között nem történhetik meg, mert csak ekkor alkotható tiszta kép a pénzügyi helyzetről, amely lehetővé tenné a kamatlábnak újabb fél százalékkal kilenc százalékra való leszállítását.

Concesionarea intreprizitelor vamale

La Ministerul de Finanțe s'au primit mai multe oferte de concesionare

De oarece d. Virgil Madgearu socotește problema înființării intreprizitelor vamale ca o chestiune de urgență de ajutor comercianților, nu vrea să mai piardă timpul până la votarea proiectului. De aceea,

principiul intreprizitelor vamale, fiind inseris și în

actuala lege a vămilor,

d. Virgil Madgearu a socotit că aceste instituții se pot înființa numai prin modificarea regulamentului.

Intreprizitele vamale se vor construi în următoarele condițiuni:

Statul va concesiona drep-

tul de a înființa și exploata intreprizitele.

Camerele de comerț au prioritatea concesionării.

Numai dacă ele nu uzează de acest drept, concesionarea va fi acordată societăților cari oferă condițiile cele mai avantaajoase.

Suntem informați că Ministerul finanțelor a primit mai multe asemenea oferte de concesionare.

Selymet tartalmazó áruk elvámolása

A teksztilesek régi sérelme, hogy a selyemmel kombinált gyapju- és pamutszövetek elvámolása nem történik egységes módon. Erre vonatkozólag már több ízben megkeresések történtek a pénzügyminisztériumnál, hogy a túrhetetlen állapotot szüntessék meg. A pénzügyminisztérium most körrendeletet bocsájtott ki, amelyben részletesen intézkedik ezen árucikkek elvámolása tárgyában. Ezek szerint mindazon szövetek, fonások, csipkekonfekciók és szalagok, amelyek ötven százaléknál több selymet tartalmaznak, tiszta selyemként lesznek elvámolva és így azokra 16.50 százalékos fényüzési adót vetnek ki. Amennyiben 50 százaléknál nem több, de 25 százaléknál nem kevesebb selyem van bennük feldolgozva, úgy a fényüzési adó 11 százalék, ha viszont a selyem mennyisége 25 százaléknál kevesebb, a forgalmi adó 2.20 százalékos.

A selyemfonalakkal kevert különféle teksztifonalaknál a szövet értékét kell számítani, amelyhez a selyem értékét a keverés arányában adják hozzá. Mindazon szövetek, fonások, szalagok stb. melyek 5 százalékbán tartalmazzak selymet, legyen az akár természetesen műselyem, díjazva akképpen lesznek, hogy a textil neme szerint számítják a szövet értékét, amelynek kilogrammjához száz lejt adnak hozzá és csak ezen összeg után kalkulálják a 210 százalékos forgalmi adót. Ha 5—10 százalékos selyemtartalomról van szó, úgy a teksztilértékhez kg-ként 200 lejt számítanak és ez után veszik a 2.20 százalékos forgalmi adót. A 10—25 százalékos selyemtartalomnál pedig a teksztil értékéhez hozzáadják a selyemszövet értékének 25 százalékat, még pedig négyzetméterenkénti súly szerint és ez után fizetik a 2.20 százalékos adót.

Ha a selyemtartalom 25—35 százalékos, akkor a fennebbi tétel mindössze annyiban változik, hogy a selyemszövet értékének 40 százaléka lesz beszámítva és a 11 százalékos fényüzési adó lesz fizetve. A 35—50 százalékos selyemtartalomnál a selyemérték 50 százalékat, ha pedig a selyemtartalom ennél nagyobb, akkor már a selyem teljes értékét venni és a 16.5. százalékos fényüzési adót fizetni.

FIGYELŐ

*

Azon a tanácskozáson, amelyet az amerikai fogyasztási krízis (mert ott is van ám!) megoldása kérdésében tartottak, Ford az autómobil-király azt javasolta, (ő maga már keresztül is vitte), hogy a fogyasztás növelése érdekében emeljék a munkabérek.

Amióta a polgári világrend kialakult, a gazdasági válság a velejárója. Ebben a világrendben a termelés nem a szükségletek kielégítését célozza csupán, hanem készletre, raktárra, halmozásra is termelnek. Amíg a termelés tart, addig a gazdasági életben nincsen semmi baj. A dolgozó tömegek bizonyos fokig fogyasztóképesek és a gazdasági vérkeringésben nagyobb zavarok nem állanak elő, azonban, midőn a raktárakban a termelt áru halmazódik, megkezdődik a munkástömegek elbocsájtása és ezzel a gazdasági élet sulyos zavarok színhelyévé lesz. Ezt nevezik a gazdasági élet válságának.

A háboru előtt az egyes trösztök úgy oldották meg ezt a sulyos problémát, hogy a raktáron lévő árut egyszerűen megsemmisítették, 1913-ban Kubának és Jávának példátlan jó kávétermelése volt és hogy megelőzzék a kávéválságot, a kávétröszt egyszerűen a tengerbe dobatta a hatalmas készleteket. Bizonyos, hogy csak a trösztök oldhatják meg ilyen egyszerű módon ezt a sulyos társadalmi problémát. Magánosok vagy gazdaságilag gyengébbek elpusztulnak ebben a gazdasági harcban.

Ford javaslata helyes átmeneti eszköz a válság kitolására. Mert amíg a tömegek fogyasztóképesek, addig nagyobb zavar a gazdasági életben nem állhat elő. Sőt a jól díjazott munkástömegek még a válság kulminációs pontján is bizonyos fokig fogyasztó-és vásárlóképesek, mert hiszen ezeknél bizonyos fölösleg is mutatkozhat, amit munkátlanlanságuk tartamára tehetnek el. De egy rosszzul díjazott munkástömeg már munkátlanlansága első napján fogyasztóképtelen és egy ilyen országban a gazdasági válság sokkal sulyosabb társadalmi betegség, mint olyan országban, ahol a munkabérek magasabbak. A gazdasági válság ellenszereként kitűnő eszköz a magasabb munkabér, (természetesen általános munkabéremelés esetén), emellett azonban még szociális törvények is kellenek, amelyek szintén hozzájárulnak a gazdasági válság megelőzéséhez.

Bugetul Camerei de Comerț din Cluj

Noul buget al Camerei de comerț și industrie din Cluj a fost fixat la 9.851.000 lei.

Bugetul actual prezintă față de bugetul anului trecut o reducere de 185.000 lei.

Industria Sârmei S. A. își ratifică urcarea de capital

A acționarii „Industriei Sârmei” S. A. Cluj zilele acestea au fost convocați la adunarea generală extraordinară, care va avea loc la sediul societății în Cluj, Str. Iuliu Maniu 25 în ziua de 28 Decembrie 1929 ora 10 cu următoarea ordine de zi: 1. Constituirea Adunării generale extraordinare. 2. Ratificarea capitalului social ureat.

3. Modificarea art. 4 din statute.

Acționarii, cari vor să participe la adunarea generală, trebuie să-și depună acțiunile la casieria centrală, sau la succursala din București, Str. Episcopiei 7, sau la „Banca Centrală” S. A. Cluj, Str. Regina Maria 1, cel puțin cu 3 zile înainte de adunare.

Fizetéképtelen-e a Lloydul Român biztosító ?

Bűnvádi feljelentés a vagyonbukott Frankfurti biztosító romániai fiókjá ellen

A Lloydul Român biztosító intézet válságáról már irtunk. Ez az intézet, amely a Frankfurti Biztosító romániai alapítása, az anyaintézet összeomlása következtében kétes helyzetbe került. Most azután megtörtént az első bűnvádi feljelentés az intézet ellen, Popper József temesvári kereskedő három évvel ezelőtt több százezerlejes életbiztosítást kötött az intézetnél, amelyre eddig pontosan befizette a díjtételeket. Az életbiztosítási kötvény értelmében három év után jogában áll stornirozni az üzletet, amely esetben az intézet

a befizetett tőke hatvan-hetven százalékát köteles visszaadni a félnek,

vagy pedig arra kölcsönt folyósítani. Popper, amikor hallott

a Frankfurti válságáról, megjelent a Lloydul Român temesvári igazgatóságánál és kérte vissza a befizetett díjtételek öt megillető százalékát azonban az intézet az összeg kifizetését halogatta, míg a kereskedő most

megtette a bűnvádi feljelentést.

A rendőrség kihallgatta Bartelt Sándor vezérigazgatót, aki azzal védekezett, hogy ilyen jellegű visszafizetések nem eszközölhet, mert ez az igazgatóság hatáskörébe tartozik. Az intézetnek két több millió lejt érő bérháza van, azonkívül tárgyalások folynak a Phönix és a Generala intézetekkel, hogy ezek vállalják el a Lloydul szanalását. A rendőrség az ügy iratait áttette az ügyészséghez.

Nouile reforme fiscale

Proiectele de lege înaintate Consiliului Legislativ

La Ministerul finanțelor s'au făcut ultimele retuşări ale proiectului de buget pe anul 1930.

Până acum se știe că din noul buget va lipsi suma de un miliard 259 milioane, care figura în bugetele de până acum, pentru

lichidarea Statului la Banca Națională.

Dealtfel acest fond n'a fost întrebuintat nici în anul în curs, conform convenției intervenite între Stat și Banca Națională, cu prilejul stabilizării. Deficitul probabil al exercițiului financiar 1929 va putea fi acoperit și cu această sumă.

Consiliului Legislativ, s'au trimis trei proiecte de lege în directă legătură cu noul buget.

Primul proiect de lege cuprinde modificarea procedurii prevăzute de legea contribuțiilor directe.

Membrii comisiilor de impunere vor fi, de azi înainte, delegați de categoriile interesate,

iar nu trasi la sorti de președintele tribunalului, ca până acum.

Al doilea proiect de lege modifică procedura în ce privește

perceperea taxelor pe cifra de afaceri.

Taxele se vor plăti în trei feluri:

a) Toate societățile obligate să facă socoteli publice, vor plăti taxa după facturi.

b) Societățile mici și întreprinderile comerciale vor plăti taxa după tariful unitar, stabilit de ministerul finanțelor.

c) Micile comerțianți și industriași vor plăti, ca până acum, o sumă globală, stabilită de comisiile de impunere.

Al treilea proiect de lege cuprinde o serie de măsuri pentru

combaterea evaziunii fiscale.

Cele trei proiecte de lege trimise consiliului legislativ au fost întocmite de o comisiune prezidată de d. M. Manoiilescu.

La alcătuirea acestor proiecte n'au fost consultați cei interesați pentru că existau, la Ministerul finanțelor memorii de ale categoriilor interesate, prin care se cereau reformele de mai sus.

Nouii norme pentru aplicarea legii timbrului

Comisiunea centrală a timbrului în ședința sa din 11 Decembrie a luat următoarele decizii:

1. Dispozițiile art. 18 legea timbrului fiind edictate de legiuitor pentru aceleași considerațiuni ca și dispozițiunile art. 17, paragraful 5, din aceeași lege, nu se poate socoti în patrimoniul succesoral decât donațiunilor făcute moștenitorilor de deces posterioarei legi timbrului din 1 Mai 1920.

2. Transcrierea comandamentului făcându-se conform art. 497 procedura civilă din oficiu nu e nevoie ca ea să fie cerută pe timbru de 66 lei conform art. 4, paragraful 2, legea timbrului.

3. Declarația prin care o parte desemnează în instanță pe un avocat ca mandatar al său și care conform art. 3 din legea accelerării se trece în procesul-verbal al ședinței — ținând loc de procură — va fi supusă conform art. 32 legea timbrului la taxa timbrului prevăzută de art. 4, paragraful 31 aceleși lege.

Reducerea prețului zahărului

D. Aurel Vlad, ministru al industriei și comerțului, a primit memoriul fabricantilor de zahăr prin care se propune scăderea prețului la zahăr.

A kényszeregyezési törvény az ókiralyságban

A román bankárok szövetsége ülést tartott, amelyen a a csődönkívüli kényszeregyezési törvény hatásaival foglalkoztak. Megállapították, hogy a kényszeregyezések száma ijesztő mértékben megsaporodott és hogy és hogy a kényszeregyezések sulyos károkat okoznak az ország pénzügyi életének. A bankárok szövetségének egy küldöttsége kereste fel Iunian igazságügyminisztert, aki előtt rámutattak arra, hogy a kényszeregyezési törvény megszavazása óta Romániában 2 milliárd lej értékben kértek kényszeregyezést, ami az ország külső és belső hitelét egyaránt megrongálta. Ráműtattak azonban arra, hogy míg a régi kiralyságban kívánatos volna a törvénynek hatályon kívül helyezése, addig Erdélyben a törvény továbbra is fenttartható, mert az ország ezen részében emelkedettebb kereskedelmi szellem uralkodik. Iunian igazságügyminiszter válaszában megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselőt „GEA” KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Doleanțele comercianților

D. Maniu, președintele consiliului de miniștri a primit o delegație a conducerii Săturilor Negustorești din țară compusă din d-nii Toma Dobrescu, Niculescu-Ritz, Apostol Popa și Michelsou.

Delegația a cerut primului ministru degrevarea impozitelor cu o treime, reînființarea patentei fixe și interzicerea comerțului ambulant.

Accelerarea reparațiilor de vagoane

Intregul program de transport, întocmit în vederea sărbătorilor, reclamând sporirea garniturilor trenurilor, direcțiunea generală c. f. r. a pus în vedere tuturor atelierelor din țară să intensifice reparația vagoanelor clase, astfel ca până la 26 Decembrie 1929, să existe cât mai multe vagoane clasă circulabile, în parcul c. f. r.

A kincstár bevétele

Az államkincstár november havi jövedelmeiből az alábbi kimutatás számol be. Egyenes adókból befolyt 985 millió, a vámhatóságok elszámoltak 618 millió lejt, szeszből befolyt 115 millió, más árukból 269 millió, vígalmi adóból 10 millió, bélyegekből 437 millió, monopolaru kból 640 millió, különböző tételekben 405 millió, forgalmi adókból 215 millió. Az államkassza november havi jövedelme összesen 3 milliárd 687 millió 601 ezer 105 lej, a múlt havi 3 milliárd 467 millió lejes jövedelemmel szemben. November hónapig befolyt 26 milliárd, 750 millió lej. Tizenegy hónap alatt összesen befolyt 30 milliárd 446 millió, 601 ezer 105 lej. Az állam 1930 évi budgetje 37 milliárd 450 millió leire rug. Előreláthatólag tehát az idei költségvetési év szintén deficitel fog végződni.

A magánkereskedelemre bizzák a gyufa nagybani eladását

A svéd gyufatröszt ellenőrzése és irányítása alá került gyufagyárak üzletvezetésében érdekes és a kereskedelmet igen közelről érintő változások történtek. Az autonóm pénztár, amely a gyufamonopólium üzletpolitikáját irányítja, arra a belátásra jutott, hogy a bürokratikus vezetés megszorítása és a magánkereskedelemnek a bevonása a gyufagyárak termékeinek értékesítése terén csak kedvező eredményeket hozhat.

Az elmúlt hét folyamán került perfektuálásra az a megállapodás, amelyet egy kolozsvári részvénytársaság kötött az Autonóm Pénztárral és amely megállapodás értelmében a kolozsvári cég a gyufagyárak készítményeinek hat erdélyi vármegyére szóló kizárólagos, nagybani forgalombahozatásra kapott megbízást. A gyufa engroslerakatainak hasonló értelemben való felállítására az egész ország területén megkezdődtek a tárgyalások.

Törvényjavaslat készül a droguisták és gyógyszerészek hatásköréről

A vegyipiacon már hetekkel ezelőtt olyan rémhírek kerültek forgalomba, hogy a legtöbb gyógyszer ára rövidesen többszáz százalékkal is megrágná. Allitól az I. G. Farbenindustrie új árjegyzéke hetven százalékos emelést tartalmaz.

Ezt összekötésbe hozzák az új behozatali vámtarifával, ami több droguacikk vámját lényegesen emelte. Ez maga is éppen elég ok volt arra, hogy a régi ellentéteket feltámassza a droguisták s a gyógyszerészek között, akik az új helyzettel szemben állva, ismét anyagi erejük meggyengítését látták. Tudvalevő, hogy jelenleg törvénnyel kívánják szabályozni a droguisták és gyógyszerészek hatáskörét és ezért mindkét részről úgy nyilatkoztak, mint titokban erős befolyásoló munka folyik, hogy az új törvény miképpen készüljön el.

A droguisták álláspontja az,

hogy ezentúl a pályájukon való működést minden körülmények között képesítéshez kössék, azonkívül határozzák meg,

milyen gyógyszereket van jogában a droguistának eladni.

Ezzel szemben a droguisták nagy sérelemnek tartják, hogy a gyógyszerészek illatszerárúkat is tartanak, holott ez elsősorban drogériacikk. Ugy halljuk, hogy

a készülő törvény erősen a gyógyszerészeknek kedvez,

miután a törvény jelentékenyen hasonlítani fog a külföldiekhez, melyek egyformán erősen megszorítják működési körükben a droguistákat. A droguisták ezt nem hagyják szó nélkül és rövidesen tiltakozást fognak bejelenteni. Az új törvény javaslat valószínűleg 1930. januárjában készül el.

UGIR. în chestia impozitelor și convențiilor comerciale

Hotărârile comitetului central

Comitetul central U. G. I. R. a avut o ședință în săptămâna aceasta în București, luând hotărâri în chestia impozitelor pe cifra de afaceri, convențiilor comerciale și impozitelor industriale.

În urma desbaterilor, ce au urmat în chestia problemelor la ordinea zilei, s'a ajuns la următoarele concluziuni:

Impozitul, în ce privește produsele indigene consumate în țară sau exportate, să se perceapă după valoarea netă a facturilor

se zăndu-se taxele de consumație, rabaturile, comisionale, etc.

cu excepția meseriașilor, cari ar putea fi impuși cu o sumă globală anuală.

În ce privește însă plata globală a impozitelor de către meseriași, va trebui să se ia măsurile cele mai severe pentru ca în această categorie să intre exclusiv numai meseriași și mici industriași. Deasemenea noua lege să prevadă

obligățiunea de a se trece

în facturi în mod distinct, impozitul pe lux și cifra de afaceri,

pentru a se înlesni prin aceasta, controlul din partea fisco-lui.

În chestiunea convențiilor comerciale, d. Ministru de finanțe, a cerut dlui Manoiescu, președintele Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie, să desemneze pentru fiecare țară, cu care urmează tratative pentru încheieri de convențiuni comerciale, câte un reprezentant al comerțului și al industriei. Aceștia vor fi însoțiți de experți specialiști.

Până în prezent au fost desemnați pentru convențiunea cu Italia, d. ing. L. R. Mircea pentru Ungaria, d. Penescu Kertsch pentru Anglia, d. W. Dinnermann pentru Belgia, d. ing. I. Arapu, ceilalți rămânând a fi desemnați mai târziu.

Totodată s'a hotărât a cere guvernului, ca să admită

participarea unui delegat dela UGIR în Comisiu-

nea centrală de pregătire a convențiilor comerciale.

Acest delegat va lucra la Uniune, împreună cu un comitet restrâns, însărcinat cu adunarea și coordonarea materialului necesar.

La comunicări, d. ing. Bușilă, declară că chestia impunerilor este o mare gravitate pentru industrie întrucât

an de an industriași au plătit impozite tot mai mari.

Sistemul actual de impunere este complet greșit și deaceia trebuie modificat mai curând.

Propune și se admite ca Uniunea, care a studiat această chestiune sub toate aspectele să adreseze industriașilor pe baza materialului adunat până acum, un chestionar asupra vederilor lor în ce privește impunerile.

Pe baza răspunsurilor primite, Uniunea va întocmi un program financiar și fiscal pe care îl va prezenta guvernului.

După un schimb de vederi asupra noiei legi pentru

încurajarea industriei naționale

și asupra suprimării reducerilor de care beneficiază industriașii la transporturile pe C. F. R., ședința a luat sfârșit.

Postacsoomagok kezelésének megkönnyítése

A posta vezérigazgatósága számos olyan intézkedést tett, amely hivatva van a postacsoomagok kezelését megkönnyíteni. A belföldi csomagoknál, akár értékmegeadással, akár anélkül, avagy utánvétellel, követelni fogják a feladótól, hogy mondja meg, mi történjék akkor, ha a csomagot a címzett nem fogadja el, vagy nem található meg. Ilyenkor a postahivatal tudni fogja, hogy mit kell az adott esetben tenni, viszont a feladónak nem kell magas fekbért fizetni. Ha a feladó a feladásnál megadja az utasításokat, a csomagok visszautasítása esetében már nem küldenek értesítést a feladó állomásnak, hanem pontosan tejesíteni fogják a feladó utasításait.

Módosítják az italmérési engedélyek illetékét

A temesvári, aradi és bán-sági fűszerkereskedők küldöttsége Comsa Jozsef kolozsvári szenátor vezetése alatt megjelent Maniu Gyula miniszterelnöknél és Madgearu pénzügyminiszternél. A küldöttség arra kérte a kormányt, hogy az italmérési engedélyek illetékét szállítsa le, különben a fűszerkereskedők kénytelenek lesznek az italmérési engedélyt visszaadni. Maniu és Madgearu kijelentették, hogy az italmérési engedélyekre nézve január elsejétől kezdve új rendszert léptetnek életbe.

**Ne fogadjon el mást
Gladys cipőkrém
a legjobb!**

Situația economică este încurajatoare în România

Dnii Charles Rist și Roger Aupoin, consilieri tehnici pe lângă Banca Națională, au înaintat guvernatorului acestui institut, al treilea raport trimestrial.

Raportul constată, mai întâi, rezultatele încurajatoare dobândite

cu începerea celui de al treilea trimestru al anului.

Din punct de vedere bugetar veniturile lunilor Septembrie și Octombrie au depășit cu peste 300 milioane pe lună, veniturile lunilor corespunzătoare din anul 1927, care, după cum se știe, au fost până acum, cele mai productive. Luna Noiembrie nu e cuprinsă în perioada examinată de raport, dar se știe că rezultatele sale nu au desmințit pe cele ale lunilor precedente, deoarece

veniturile ating aproape 3.750 milioane

cifra care întrece, cu 500 milioane, rezultatele lunii Noiembrie 1927. Veniturile primelor zece luni, comparate celor din anul 1928, arată o creștere de 1.544 milioane, cu toate că veniturile vamale, foarte scăzute au fost, inferioare în 1929 cu mai mult de un miliard, celor din anul precedent.

În întregul raport, ca și rapoartele precedente, se semnalează cu un optimism chibzuit,

îmbunătățirile vădite ale și tuatei economice și ale organizației financiare,

dar el enumeră, cu o oarecare stăruină, punctele programului de stabilizare, care rămân să-și facă drum în practica de toate zilele. Cu deosebire el revine, cași precedentele rapoarte la importanța fundamentală a echilibrului bugetar, — condiția ridicării definitive a creditului României.

Aprovizionarea cu alimente a instituțiilor sanitare din Cluj

Pentru aprovizionarea pe anul 1930 cu carne și derivatele, pâine, lapte și coloniale ale Instituțiilor Sanitare și de Ocrotiri Sociale din Cluj, se va ține licitație publică în ziua de 30 Decembrie 1929, în localul Inspectoratului General Sanitar Cluj, Calea Victoriei 27, etajul I.

Inchiderea expoziției radiofonice dela Timișoara

Expoziția radiofonică dela Timișoara, s'a încheiat cu un frumos succes.

Au expus diferite firme străine, între cari s'au remarcat produsele Caselor Philips, Tungsram, Telefunken, Nora, precum și diferite firme din țară.

Succesul expoziției dela Timișoara este o dovadă puternică a dezvoltării rapide ce a luat-o radiofonia la noi și a interesului ce-l poartă publicul acestui instrument de răspândire a culturii care este radiofonia.

A nagyváradi „Triumph” cipőgyár tranzakciója

A belföldi cipőgyárak helyzetének feljavítását célozzák azok a racionális törekvések, amelyek az utóbbi időben úgy az egyes cipőgyárakban, mint a kollektív cipőtermelésben történnek. Amint ismeretes, a hét legnagyobb romániai cipőgyár nagyszabású termelési fuziót készít elő, amely előreláthatólag már a tavasz folyamán realizálásra is kerül. Addig is, amíg a teljes és kollektív cipőgyári tröszt kialakul, az egyes gyárakban individuálisan is megtörténik a racionalizálás.

Legutóbb a nagyváradi „Triumph” cipőgyár terjesztette ki érdekltségét, amennyiben magába olvasztotta Leitner Lázár cipőgyárkereskedő céget, importőrt, amelynek kiterjedt és jólkiépített

kereskedelmi szervezetét beleillesztette a „Triumph” gyár kereskedelmi programjába. A Leitner nagykereskedés több mint 50 esztendeje áll fenn és egész Középeurópában ismert cégét teljes kiépítettségével fogja a „Triumph” gyár értékesítési osztályának rendelkezésére bocsátani, amely körülmény nagy perspektivákat biztosít a gyár további fejlődéséhez. A „Triumph” egyébként már most is közel 200 munkással és tisztviselőgárdával dolgozik és a gyárnak modern technikai felszerelése biztosítja termelési kapacitásának további fokozhatóságát. A vállalatnak régi beltárgya Mannhardt Jenő, továbbra is megtartja eddigi pozícióját, míg Muhary Béla a technikai vezetést fogja ellátni.

Societatea Bancară Română în Ardeal își creiază filiale prin Banca de Credit din Ardeal

Tratative pentru înființarea unei filiale la Oradea și Cluj

„Societatea Bancară Română” înființată în București cu concursul institutului „Dresdner Bank”,

în continuarea organizației sale în Ardeal și Banat,

prin „Banca de Credit din Ardeal” cu sediul în Arad, cu care zilele aceste a fuzionat, a întreprins tratative pentru a-și extinde rețeaua de filiale în Ardeal.

În urma însărcinării primite dela „Societatea Bancară Română”, direcțiunea Bncăii

de Credit din Ardeal urmează tratative cu reprezentanții mai multor bănci din Oradea

pentru a crea afiliații, cari ar urma să fie filialele „Societății Bancare Române”.

„Societatea Bancară Română” caută să-și realizeze

mai multe afiliații în orașele din Ardeal și Banat, pentru a-i servi ca filiale. Tratative se întreprind și în Cluj pentru realizarea unor afiliații.

Fiókalapításról tárgyal Nagyváradon a Soc. Bancara Română

Nagyvárad pénzügyi köreiből nagy, helyi jelentőségű szenzációról beszélnek. Arról van szó, hogy Nagyvárad pénzpiaca is bekapcsolódik a Dresdner Bank érdekkörébe. Amint ismeretes, az eradi Erdélyi Hitelbank fuziónál a Dresdner Bank kötelékébe tartozó Societatea Bancara Romanaval.

Hir szerint, ez a bank több közép- és kis nagyváradi bankkal folytat egyszerre tárgyalást a beolvastás kérdésében. A terv az, hogy ily módon szervezi meg a

nagyváradi fiókját. A tárgyalások még nem érték meg és így időelőtti volna pozitívumokat közölni. Annyi tény azonban, hogy a Bancara Romana Nagyvárad felé komoly szándékkal orientálódik s ha nem sikerül valamelyik nagyváradi bankkal megegyezni, önálló fiókot létesít. A Dresdner Bank felállítása Nagyváradon mindenesetre az utóbbi esztendő legnagyob jelentőségű közgazdasági eseménye lesz.

Mit tartalmaz az új erdőtvény?

Az új erdőtvény három főbb részre oszlik. Az első négy az erdőpolitikával, a második rész a kitermelt területek befásításával, a törvény harmadik része pedig az állami erdők autonóm intézményével foglalkozik.

Az erdőpolitikát egy felső erdőtanács vezeti. Ennek a tanácsnak az elnöke a földmivelésügyi miniszter, tagjai pedig főképen gyakorlati szakemberek lesznek. A minisztert munkájában egy erdőtanácsos segíti.

Ezenkívül egy öt tagból álló technikai tanácsot is szerveznek, amelynek tagjait az erdészi testü-

letből nevezik ki. A technikai tanács az erdők kitermelésének ellenőrzésével fog foglalkozni.

Az erdőtermelés céljából két zónát állapítanak meg. Egy védelmi zónát, amely a védterületeket foglalja magában és egy ugynevezett restaurációs zónát.

Az állami erdőket kereskedelmi alapon igazgatják és a kereskedelmi kihasználás célja mellett az erdei vadakat, hogy védjek az erdei vadakat. Az állami erdők autonóm intézményét egy kilenc tagból álló tanács igazgatja, akiket hat évre neveznek ki királyi dekretummal.

A famonopolium Resican

A Resica-műveknél Resicán és környékén famonopoliuma van. Az egész megyében az összes erdő a Resica-művek tulajdonát képezi és a lakosság nem vásárolhat senki mástól fát. A Resica-műveknél azonban nagyon értik, hogyan kell a fa árát fölemelni. A másodosztályú tűzifa egy esztendő előtt méterenkint még 280 lejbe került, újévre fölemelték az árát 340 lejre. A mostani téli beszerzés előtt azonban megint emelték a másodosztályú fa árát és az most már méterenkint a raktárban 350 lejbe került.

O bancă a proprietarilor de case la Timișoara

Proprietarii de case din Ardeal și Banat sunt pe cale de a-și realiza hotărîrea adusă în congresul recent, ținut la Timișoara, urmând ca după aceea să înființeze o bancă.

Ca sediu al băncii a fost ales orașul Timișoara, urmând ca după aceea această instituțiune bancară va lua o dezvoltare mai mare, să-și înființeze sucursale și în celelalte centre, mai importante.

Scopul băncii este de a veni în ajutorul proprietarilor urbani, asigurându-le împrumuturi ieftine, pe ipotecă.

Kereskedők a régenstanácsnál

A Sfatul Negustoresc küldöttsége megjelent a régenstanács előtt és átnyújtotta a legutóbbi országos kereskedőkongresszuson hozott határozatról az emlékiratot, amelyben a régenstanácsotól a régenkedőtársadalom sérelmeinek és panaszainak orvoslását kéri.

Négy hónap alatt 62 bankbukás Németországban

Az utóbbi időben mind sürribben érkeznek hírek a németországi sorozatos bankbukásokról. Julius elseje óta 62 német bank szüntette be fizetéseit. Minden esetben milliós involvenciáról volt szó. Szakörökben ezeket a fizetési képtelenségeket a new-yorki tőzsdeösszeomlással hozzák összefüggésbe, amely révén a német bankspekulációt is katasztrofális veszteségek érték. A legtöbb németországi bankbukás tényleg október és november hónapokra esett, amikor a legnagyobb áruhanások voltak a new-yorki tőzsdén.

Pyram-Pasta tubusban fényszerű és festi a legkényesebb cipőket „LEDA” Timișoara. Autókat, bőröket, tömegáru legjobban a „LEDA” vegyszert gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet. Kérjen ajánlatot.

„LEDA”
fabrica de prod. chimice s. a. TIMIȘOARA

Butoailele de metal sunt libere la export

Prin Inaltul Decret Regal No. 3986 din 29 Noembrie 1929, publicat în „Monitorul Oficial“ No. 270 din 3 Decembrie 1929, (partea I-a, pagina 9018), s'a aprobat exportul butoaielor de metal, de orice fel, fără nici o autorizație specială, cu plata taxei vamale de export de 5 (cinci) lei la suta de kgr.

Dispozițiunile acestui decret au intrat în vigoare pe ziua de 3 Decembrie 1929.

Se modifică taxele pe brevete

O delegație în frunte cu cu d. I. Comșa senatorul Camerii de comerț din Cluj, s'a prezentat dlui Iuliu Maniu, președintele consiliului și dlui V. Madgearu ministrul finanțelor în chestia taxelor asupra brevetelor de băuturi spirtoase. Delegația a arătat că taxele actuale sunt atât de exagerate în cât o parte din comercianți sunt hotărâți să depună brevetul.

Atât primul ministru, cât și d. V. Madgearu au declarat că studiază chestiunea, și că dela 1 Ianuarie axele de brevete vor fi puse pe noi baze.

La 300 lei se reduce taxa de consumație la bere

O delegație a fabricanților de bere s'a prezentat dlui V. Madgearu, ministrul finanțelor și în urmă dlui Iuliu Maniu, președinte al consiliului pentru a le expune doleanțele lor.

Atât d. președinte al consiliului cât și d. V. Madgearu, au declarat că vor reduce taxa de consumație la bere dela 450 lei la 300 lei hectolitru.

Argintul neprelucrat se poate exporta cu autorizație specială

Regența prin Inaltul Decret Regal No. 3987 din 29 Noembrie 1929, publicat în „Monitorul Oficial“ No. 270 din 3 Decembrie 1929, a aprobat exportul argintului curat, neprelucrat, cu autorizația ministerului de industrie și comerț, dela caz la caz, cu taxa vamală de export de cinci la sută ad valorem, intrând în vigoare pe ziua de 3 Decembrie 1929.

Valoarea este cea fixată în tariful unitar, la art. 1460.

Készül a részvényjog reformja

Addig is, míg az új törvény elkészül szigorú ellenőrzést vezetnek be a részvénytársaságokra

A kereskedelemügyi miniszteriumban egy körrendeletet dolgoznak, amelyben a miniszterium arra hívja föl a törvényszéki elnököket, hogy

a jövőben szigorubbán vizsgálják át a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegadatait

és amennyiben valamilyen rendellenességet tapasztalnak ezekben, az összes iratokat azonnal terjesszék föl a miniszterium ügyosztályába.

Ez a rendelet, különben csak egy láncszemét képezi az elhárító intézkedéseknek. A részvényjog reformjával kapcsolatosan egészen új szabályozás alá fog esni a vezérigazgató és általában az igazgatósági tagok jogköre és ügyviteli felelősége is.

Megszűnik a vezérigazgató eddigi korlátlan intézkedési lehetősége, sőt lényeges anyagi garanciákkal lesz körülhatárolva kereskedelmi tevékenysége is.

A felügyelőbizottság intézménye helyébe

a permanens és szakszerű

revízió lép.

kiegészítve a mérleg-valódiságot és mérleg-világosságot garantáló teljesen reális kautálékkal.

Igen fontos szerep jut továbbá az ugynevezett igazgató-tanácsnak is, amelyet az aktiváló igazgatósági tagok szenátusa alkot s amelynek hatáskörébe fog tartozni az ügyvezető igazgatóság tényleges ellenőrzése.

Hogy az igazgatóság valóban működőszerve legyen a részvénytársaság szervezetének azt azzal is biztosítani akarja a törvény, hogy mint Olaszországban, úgy nálunk is,

jelentékeny összegű depót igényel az igazgatósági tagoktól,

a mulasztásaik folytán előállható károk fedezésére.

Külön érdekességre tarthat számot a részvényjogi-tervezet az az intézkedése, amely a kis részvényeseket arra jogosítja fel, hogy az igazgatóságba egy megbízáttal képviseltessék magukat.

Temesvár részére is engedélyezték a tőzsde felállítását

A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetsége igazgatóság ülést tartott. Mihali Manoilescu volt pénzügy-miniszter elnöksége mellett. Az ülés napirendjén több gazdasági centrumnak tőzsde felállítására vonatkozó kérése szerepelt. A különböző kérések nagyobb részének tárgyalása függőben maradt, csak

Temesvár tekintetében hozott az igazgatótanács kedvező döntést. A határozat szerint a kamarák szövetsége javasolni fogja a kormánynál, hogy Temesváron áru- és értéktőzsdét létesítsenek. Ugyancsak kedvezően véleményezte a tanács a regáti Ismail városnak áru-tőzsde felállítására vonatkozó kérését.

Fabrica „Unio“ din Satmar a livrat noui vagoane C. F. R.

Recepția vagoanelor a satisfăcut pe reprezentanții C. F. R.

Fabrica de vagoane „Unio“ din Satmar a livrat C. F. R. noui vagoane de cl. IIII-a

Nouile vagoane predate C. F. R. sunt sistem Pullman, ultra moderne, având în exterior înfățișarea elegantă și impunătoare a vagoanelor de cl. II și I-a. În interior, au aceeași struicăură ca și vagoanelor de lux, cu deosebire că le lipsesc tapițeriile și decorurile. Fiecare vagon are o

lungime de 25 metri, cuprinzând un salon spațios comun, cu bănci comode de lemn și mai multe compartimente închise, asemenea celor din vagoanele de cl. II-a. Sunt pe patru osii, în greutate de 40 tone, cu instalație activă de luminat electric (sistem Dick), cu dinam propriu, baterie de acumulatori și instalație de calorifer (Friedman Westinghouse). Deasemenea vagoane-

le dispun de frâne rapide Westinghouse și Hardy, astfel că sunt pregătite pentru traficul internațional. Instalațiile secundare de apă, lumină toaletă etc., sunt identice cu cele din vagoanele de lux.

În ce privește prețul plătit de C. F. R. pentru aceste vagoane, el nu diferă de cel din străinătate, decât cu diferența de cost la noi a materialului întrebuintat, reprezentată prin taxele vamale. În schimb se dă de lucru unei industrii indigene, se ocupă muncitori din țară, iar 30 la sută din valoarea materialului recepționat, reintră în casele Satului sub formă de impozite.

Román-német folyószámlaegyezmény

A Román Nemzeti Bank és a Nemzeti Birodalmi Bank folyószámla-egyezséget kötöttek. Az egyezés a kölcsönösség alapján jött létre. Ugyanis a Román Nemzeti Bank felhatalmazza brailai-konstancai fiókját, hogy a Német Birodalmi Bank rendeletére kifizetéseket eszközöljenek, habár a fiókin-tézetek nincsenek feljogosítva hasonló műveletek végzésére.

A Temesvári Hermes Bank felemeli alaptokéjét

A temesvári Hermes Bank és Kereskedelmi Rt. márciusi közgyűlésén elhatározta, hogy 8 millió lejről 12 millió lejre emeli fel az intézet részvénytökéjét. Az alaptőkeemelés keresztülvitelére most kerül sor és minden két régi részvény után egy új részvényt bocsájt ki az intézet 2.600 lejes kibocsájtási árfolyamon. Az elővételi jog december 15-24-ig gyakorolható, a visszamaradt részvényeket az igazgatóság saját hatáskörében fogja plaszirozni. Az új részvények 1930 január elsejétől kezdve részesednek a bank üzleteredményében.

Árredukció a söriparban

Az Erdélyi és Bánsági Sörgyárosok Szindikátusának választmányára három napon keresztül ülést tartott Kolozsvárt, amelyen főképpen a söradó-ügyével foglalkozott. — Ugyanis úgy Maniu miniszterelnök, mint Madgearu pénzügyminiszter kijelentette a sörgyárosok küldöttsége előtt, hogy a sör adóját 450 lejről 300 lejre fogják leszállítani a legközelebbi revízió alkalmával. A sörgyárosok szindikátusa elhatározta, hogy a sör adójának leszállítása után mérsékelni fogja a sörárakat is.

Az Osmarosszéki Faipar Rt. közgyűlése

Az Osmarosszéki Faipari Rt. december 15-én tartja rendes évi közgyűlését Marosvásárhelyen az Agrár Takarékpénztár Rt. helyiségében. Ezen a közgyűlésen az igazgatóság beszámol az 1927-28. üzletéről és megválasztja az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat.

BEREA „URSUS“ este excelentă
AZ „URSUS“ sör a legjobb

Măsurile de apărare contra creditorilor dubioși

Asociația Băncilor Române pentru modificarea legii concordatului preventiv

Membrii comitetului Asociației Băncilor Române s'au întrunit sub președinția dlui Al. Ștefănescu vice președintele Asociației.

În afară de directorii băncilor din Capitală au fost prezenți și dnii Elemer Gyárfás președintele Sindicatului Băncilor din Ardeal, precum și d. Teutsch reprezentantul băncilor din Brașov.

Problema concordatului preventiv

Prima chestiune dezbătută a fost problema concordatului preventiv. S'a examinat problema în toate amănunțele și s'a constatat că deși legea concordatului are foarte bune intenții, ea nu corespunde nevoilor pieței. S'au citat cazuri din cari reese că piețele străine au restrâns creditele pentru România, în urma legii concordatului preventiv.

Unele firme din străinătate trimit azi conosementele celorlora cari au făcut comanda, și numai după ce facturile au fost achitate, expediază mărfurile. Așa stând lucrurile

modificarea legii este o necesitate urgentă.

S'a hotărât ca Asociația Băncilor să întreprindă o anchetă între membrii ei și, în urma acestei anchete, se va întocmi un studiu care va fi înaintat Ministerului de Justiție.

În acest scop, secretariatul Asociației a trimis o circulară tuturor membrilor ei, cu rugămintea să înainteze, de urgență, toate observațiunile lor în ce privește legea concordatului.

Până ce modificările vor fi făcute bancherii au găsit necesar să ia unele hotărâri cari să amelioreze criza de încredere ivită în ultimul timp.

S'a hotărât în principiu, ca băncile să nu primească spre scontare sau reescutare polițe semnate sau girate de persoane cari au avut polițe protestate.

Timpul de rezervă față de aceste persoane va fi de șase luni dela ultimul protest.

De oarece chestia este foarte importantă, și deci trebuie dezbătută în toate amănunțele ei, se va ține noua consfă-

tuire când se vor lua hotărâri definitive.

Orariul de muncă și sărbătorile

Examinând apoi chestiunea cheltuelilor de regie, reprezentanții băncilor au arătat că instituțiile de credit suportă pierderi considerabile din cauza numărului prea mare de sărbători.

Sanarea băncii „Mercur” din Oravița

Acționarii au aderat la sanarea proiectată

Acționarii băncii „Mercur” din Oravița, au avut două adunări pentru sanarea institutului ajuns în criză.

În prima adunare s'a hotărât

reducerea capitalului dela 5 milioane la 1/2 milion,

iar în a doua adunare s'a hotărât

lichidarea institutului.

Zilele aceste a avut loc o nouă adunare, în care s'a hotărât să

se stampileze

acțiunile din capitalul de 5 milioane la 1 milion lei

și apoi capitalul să se urce la 4 milioane, din care creditorii 50% vor primi în numerar, iar 50 în acții.

În adunarea recentă s'a completat și consiliul de administrație, în care sunt dnii G. Jianu, R. Schweinitzer, P. Seltman, P. Liuba, Iosif Frank, M. Varga etc.

Zăr alá vették a bódi cukorgyárat

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki a brassói pénzügyigazgatóságnak, amelyben táviratilag a bódi cukorgyár azonnali zár alá vételét rendeli el. A cukorgyárnak de-

cember elsején annak a büntetésnek tíz millió lejes részletét kellett volna kifizetni, amelyet büntetésként kivetett rá az állam.

A Román Bankszövetség megrostálja a váltó-adósokat

Hat hónapig nem kaphat hitelt, akinek a váltóját megváltolják – Akció a kényszerregezéségi törvény módosításáért

A Román Bankszövetség választmánya ülést tartott, amelyen a Banca Românească, a Banca Moldova, a Banca Commercială Română, Banca Commercială Italiană și Română, a Banca Elly Bercovici pénzüintézetek képviselői, továbbá az Erdélyi Bankszindikátus képviselőiben dr. Gyárfás Elemér szenátor, a Bankszindikátus elnöke, a szász pénzüintézetek képviselőiben pedig Teutsch brassói vezérigazgató vettek részt.

A választmányi ülés részle-

tesen foglalkozott a kényszerregezéségi törvény és eljárás kérdésével és bár megállapította, hogy a törvény intenciói helyesek, leszögezte azt is, hogy a törvény nem felel meg a romániai piac és közgazdasági élet követelményeinek. Elhatározták, hogy a Román Bankszövetség ankétot rendez tagjaival ebben a kérdésben, emlékiratot dolgoz ki, amelyet átnyújt a pénzügyminiszternek.

Elvileg elhatározta a Román Bankszövetség, hogy a kebelé-

be tartozó pénzüintézetek

nem fogadnak el leszámítolásra, sem visszleszámítolásra olyan váltókat, amelyeket olyan felek bocsátottak ki, vagy zsírártak, akiknek a váltói óvásra kerültek.

Ez a leszámítolási tilalom az utolsó váltóóvás keltétől számított hat hónapig tart.

Tekintettel arra, hogy ez a kérdés rendkívül kihatással lehet az egész kereskedelmi és pénzügyi életre, a szövetség elhatározta, hogy legközelebb újabb ülést tart, amelyen véglegesen határoz a hitelmegszorítások, illetve az óvatolt váltók tulajdonosai részére folyósítandó újabb kölcsönök kérdésében.

Megállapította a szövetség azt is, hogy a pénzüintézetek tevékenységét és adminisztratív munkáját érzékenyen hátráltatja a sok ünnep. A bankok a kötelező munkaszüneti napokon kívül még 18 ünnepnapon szünetelnek és ezért a szövetség elhatározta, hogy a kebelébe tartozó

pénzüintézetek a jövőben csak a hivatalos munkaszüneti napokat tartják meg.

A bankárszövetséghez óvatolt váltók aláíróival szembeni határozatát vegyes érzelmekkel kommentálják gazdasági körökben.

A szózott halak behozatali vámja

A legfőbb gazdasági tanács véleménye alapján a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a speciális elnevezéssel nem bíró és a vámtarifá 61. szakaszában megjelölt szózott halak behozatali vámját az eddigi 12 lejről 1 lej és 20 banira szállította le különként. A leszálított behozatali vám december 12 lépett életbe.

6 millió passzíval fizetése képtelen lett Koós Jakab dési bazáros

Koós Jakab bazárkereskedő, akinek Désen hat éve van üzlete, fizetése képtelenségét jelentett. A cég passzívait körülbelül hatmillió lejre becsülik. A fizetése képtelenség hejelenése nagy feltűnést keltett a piacon, mert szakértők megítélése szerint az üzlet jól ment, Koós Jakabnak a dési piacon nem volt konkurense.

A National Gas Engine Comp., Ashton (Anglia)

gyártmányait képező világhírű compressornélküli

National Dieselmotorok

alacsony fordulatszám és csekély üzemanyagfogyasztással fekvő és álló elrendezésben rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók az erdélyi vezérképviselőnél:

Economia Kereskedelmi és Ipari Rt.-nál, Oradea.

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteibank Rt.

Hirdetmény

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteibank Részvénytársaság részvényeseinek 1929 december 8-án tartott rendkívüli közgyűlése az intézet részvénytőkéjének 500.000 drb. 100 lej névértékű, bemutatásra szóló új részvény kibocsátása által 50.000.000 lejről 100.000.000 lejre való felemelését határozta el olyképen, hogy ezen 500.000 drb. új részvényből 250.000 drb. részvény bocsátassék ki azonnal, a további 250.000 darabot pedig az igazgatóság az általa alkalmasnak talált későbbi időben bocsátassa ki.

A most kibocsátásra kerülő 250.000 drb. új részvényre az elővételi jogot t. részvényeseinknek a következő módon ajánljuk fel:

1. Minden két darab régi részvény alapján egy darab új részvény vehető át.

2. Az új részvény átvételi árfolyama 170 lej, melyből részvényenként 100 lej a részvény-tőke, a 70 lej részvényenkénti felfizetésből befolyó 17.500.000 lejből pedig 15.300.000 lej a tartalékalap és 2.200.000 lej a nyugdíjalap javára fog fordítatni.

3. Az elővételi jog 1929 december 31-ig bezárólag minden hétköznapon az intézet pénztáránál, valamint fiókjainál Désen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron, Marosvásárhelyen, Nagyváradon és Temesváron, továbbá az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.-nál Nagyenyeden, Népbank Rt. Bánffy-hunyadon, a Szamosújvári Hiteibank Rt.-nál Szamosújváron, a Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt.-nál Szászrégenben, a Tordaaranyosvármegyei Takarékpénztár Rt.-nál Tordán, és az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt.-nál Székelyudvarhelyen, a hivatalos órák alatt gyakorolható, amikor a régi részvények (szelvényív nélkül) számszámjegyzék kíséretében lebélyegzés végett bemutatandók. Ezen határidő lejártával a régi részvényesek elővételi joga megszűnik.

4. A kibocsátandó új részvények 1930 január 1-től kezdődőleg részesülnek az üzleti eredményben.

5. Az új részvények átvételi árának befizetése a következő részletekben teljesítendő:

Fizetendő:

a) az első részlet fejében az az elővételi jog gyakorlásakor az 1929 december 31-ig járó 10 százalékos kamattal levonása mellett;

részvényenként 60.— lej továbbá részvényilleték és kiállítás költsége fejében darabonként 5.— lej

b) a második részlet fejében 1930 január 1-től 31-ig részvényenként 60.— lej

és ezenfelül a befizetett összegnek 1930 január 1-től a befizetés napjáig járó 10 százalékos kamata;

c) a harmadik részlet fejében 1930 február 1-től 28-ig részvényenként 50.— lej és ezenfelül a befizetett ösz-

szegnek 1930 január 1-től a befizetés napjáig járó 10 százalékos kamata.

A részletfizetésekre kifizűzött napokon több, vagy valamennyi részlet egyszerre is kiegyenlíthető a fentiek szerint megállapított kamattal felszámítása mellett.

6. Az egyes részletek és azok kamata pontos befizetésének elmulasztása az elővételi jog hatályának elvesztésével jár és a befizetett részletek a tar-

talékalap javára fognak elszámoltatni.

7. Lebélyegzés után a régi részvények azonnal visszaadtnak és az új részvényekről pedig ideiglenes elismervények adtnak ki, melyek az igazgatóság által hirdetményileg közzétendő időpontról kezdve új részvényekkel fognak kicseréltetni.

Cluj-Kolozsvár, 1929 december 8-án.

Az Igazgatóság.

Burse noi de mărfuri și efecte s'au autorizat în Cluj, Timisoara, Bălți și Ismail

Uniunea Camerelor de Comerț în ultima sedință a mai opinat să se mai înființeze burse de mărfuri și efecte și în Timișoara și Ismail.

Printr'un decret publicat în „Monitorul Oficial” din 11 Decembrie crt. s'a înființat o bursă de efecte, acțiuni și schimb și o bursă de mărfuri în orașul Cluj.

S'au înființat de asemenea, și o bursă de mărfuri în orașul Bălți.

A Banca Franco-Română már csak ötven százalékos kvótát ajánl hitelezőinek

A kényszeregységbe jutott Banca Franco-Română bukaresti bank hitelezői vasárnap délelőtt ismét gyűlést tartottak. A Franco-Română szanálásának érdekében megindult tárgyalások holpontra jutottak és a vezérigazgatóság egy része

a 80 százalékos kiegyezési kvótának 50 százalékra való redukálását kérték. A kérvényt be is adták, később azonban azon reményben, hogy mégis sikerülni fog a bankokkal meg egyezni, elhatározták, hogy december 15-ig várnak.

Casa de Păstrare din Deta nu mai este afiliația băncii „Szana”

Banca „Szana”, după cum se știe, era cointeresată la „Casa de Păstrare din Deta” cu 42.4%.

În ultimul timp, acțiunile Casei de Păstrare din posesiunea

băncii „Szana” au trecut la dnii Dr. Al. Polgár, dr. I. Bartha și Alfred Uhrman. Astfel, Casa de Păstrare din Deta nu mai este afiliația băncii Comerciale din Timișoara, numită banca „Szana”.

Döntöttek az oravicai Mercur Kereskedelmi Rt. szanálása ügyében

Az oravicai Mercur Kereskedelmi Rt. szanálására két közgyűlést tartottak a részvényesek. Az első közgyűlésen a részvénytőkét 5 millió lejről 500.000 lejre szállították le, a második közgyűlésen pedig a vállalat felszámolását határozták el. A vállalat a napokban ismét közgyűlést tartott, amelyen az előző közgyűlések határozatával szemben úgy döntöttek, hogy az 5 millió lejes részvénytőkét

1 millió lejre bélyegzik le és azután ismét 4 millió

lejre emelik fel.

A hitelezők követeléseik 50 százalékát készpénzben, 50 százalékát pedig részvényekben kapják meg.

A közgyűlés az igazgatóságot és a felügyelőbizottságot kiegészítette. Az igazgatóság tagjai Seltmann Pál, Schweinitzer Rudolf, Jianu György, dr. Liuba Pável, Winkelhofer Károly, Frank József, dr. Varga M. és dr. Spärger Henrik, a felügyelőbizottság tagjai Maus, Vidrighin és Zopf lettek.

„VICTORIA”

PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYÁR
Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce:

șireturi pentru ghețe, trese, șireturi de lama govrate, șuitașuri și diferele articole de pasmanterie de prima calitate

Gyárt:

mindennemű cipőfűzőt, lámaszegőt, sujtást, tresset borítást és különböző speciális paszományárut elsőrangú kivitelben

Telegram: Pasmanteria Victoria

C. F. R. licitează noui materiale

În ziua de 8 Ianuarie 1930, ora 17 se va ține licitație publică la Direcția Generală CFR sala de licitații din București, Strada General Berthelot No. 10, cu oferte închise și sigilate, pentru vânzarea următoarelor cantități de țel canelat, depozitate în următoarele puncte: 232518 kgr. la Magazia Atelierului Grivița; 12092 kgr. la Magazia Atelierului Cluj; 21260 kgr. la Magazia Atelierului Iași; 4494 kgr. la Magazia Atelierului Pașcani; 16154 kgr. la Magazia Atelierului Tighina; 2518 kgr. la Magazia Atelierului T. Severin; 4675 kgr. la Magazia Atelierului Simeria; 2751 kgr. la Magazia Atelierului Brașov; 16334 kgr. la Magazia Atelierului Cernăuți; 4645 kgr. la Magazia Atelierului Constanța; 3252 kgr. la Magazia Atelierului Dej.

Pentru orice informații referitoare la această vânzare, cei interesați se vor adresa Direcției Economatului CFR. Calea Victoriei, No. 118, etajul 4 în orice zi de lucru între orele 12—13.

Reduceri de 45 procente pe CFR

Direcțiunea Generală CFR a acordat scutiri de 45 procente, la mărfurile pregătite și de 30 procente, la materiile brute pentru următoarele firme:

Czettel Industrie Forestieră S. A. din Arad.

Bonfert, Kasper & Co., Călnădie.

Terău Petru Bull, Deta.

Unirea, Industria Forestieră S. A. Timișoara și sucursala din Lugoj.

Frații Schwartz, fabrică de lumânări S. A. Sătmare.

Uniunea Română-Italiană S. A. Intrepirdere Textilă, Timișoara.

Societatea Comercială de Lemne, Podgoria Aradului Ghioroc-Arad.

Mollinum S. A. Timișoara.

Béke a nagyváradi Kereskedelmi Csarnoknál

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok vasárnap tartott választmányi gyűlésén jelentős közeledés történt a lemondott elnökség és az ellenzék között. Kompromisszumos tárgyalások indultak meg, amelyek végül is eredményre vezettek. Észereint a vasárnap megejtendő tisztújítási közgyűlésen egyhangulag a régi elnököt, Farkas Istvánt fogják jelölni elnöknek, társelnök pedig Sonnenfeld Gusztáv lesz. Az elnökségbe jelölni fogják az ellenzék egyik vezérét, Breizer Lajost is. A másik ellenzéki vezér, Helyfy György nem jelölhető, mert még nincs két esztendeje, hogy benn van a Csarnokban, amelynek alapszabályai szerint se nem választható, se nem választó. Mindössze tehát egy lista lesz és a béke teljesen helyre áll a Csarnok vezetőségében.

Moratórium után kényszeregyezséget kért a nagyszebeni „Herma” cipőgyár

Az Első Nagyszebeni Cipőgyár Rt. (Herma) ez év tavaszán moratórium a napokban járt le, mivel azonban a moratórium hat hónapja alatt nem sikerült a vállalat szanálását keresztülvinni a Herma az ilfovi törvényszéken, megkérte a kényszeregyezséget.

A Herma a moratórium ideje alatt több irányban folytatott tárgyalásokat a vállalat szanálására. Így kapcsolódott be egy időre a bécsi Humanic is, amely a vállalat műszaki

vezetését reorganizálta és a fiókhálózatot kiépítette.

A moratórium ideje alatt sikerült a vállalat több hitelezőjét, főleg azokat, akik a moratórium elé akadályokat igyekeztek gördíteni, kielégíteni. A gazdasági válság azonban a teljes szanálás végrehajtásában megakadályozta a vállalat igazgatóságát.

A moratóriumkérés idején a vállalat aktívái 165 millió lejt, passzívái pedig 95 millió lejt tettek ki.

Ne bántsuk Nagyváradot!

A nagyváradi kereskedelmi élet válságai adtak aktualitást annak a vasárnap délelőtti Csarnok-gyűlésnek, amelyen megjelent csaknem mindenki, aki szerepet játszik a romlásnak indult határváros közgazdasági relációiban.

A gyűlés célul tűzte ki: visszaszerezni a nagyváradi kereskedő reputációt, melyet rosszhiszeműen kezdett ki néhány elszánt adós és egy-két türelmetlen hitelező.

A gyűlésnek nem titkolták, hogy a helyzet súlyos. Az őszi termés nem váltotta valóra a reményeket, a parasztnak továbbra sincs pénze.

1923-ban 110 ezer kereskedője volt Erdélynek, akik 240 millió lej adót fizettek. Ma 92 ezer kereskedő van és 440 millió adót fizetnek.

Ezek a számok önmagukban beszélnek. De ha összevetjük a substrátumot, összegezzük a csődökben és kényszeregyezségekben szereplő tőkét, nyilvánvaló, hogy nem Nagyvárad vezet a csődökben, bukásokban és kényszeregyezségekben.

A gyűlésnek, sajnos, csak demonstratív jelentősége lehetett, mert gyakorlatilag vajmi nehéz védekezni a riasztó hírekre mindig kész kávéházi Höfferek ellen.

Camera de Comerț din Oradea organizează o expoziție de mărfuri

Camera de Comerț din Oradea căzând de acord cu primăriile comunelor respective relativ la organizarea oboarelor de cereale și tárgurilor de vite conform dispozițiilor Cap. VII din legea burselor, în cursul lunii Ianuarie 1930 va deschide nouile oboare și tárguri în: Beiuș, Ceica, Tinca, Beliu, Salonta, Mărghita, Săcuieni, Diosig, Barcău-Suplac, Tileagd și Borod.

Consiliul Camerei a mai hotărât să construiască un pavilion de expoziție, cerând primăriei să-i pună la dispoziție un teren corespunzător. Primăria în principiu a aprobat cererea Camerei și a a numit o comisiune, care împreună cu delegații Camerei să fixeze locul, unde se va putea construi pavilionul în condițiile cele

mai favorabile. Odată locul fixat, se va proceda la construirea pavilionului, iar în luna Mai viitor, se va organiza la Oradea expoziția micii industriei din circumscripția Camerei.

Camera din Oradea a intervenit pe lângă Ministerul Industriei și Comerțului, să dea ordin tuturor Camerelor de Comerț din țară, să instaleze câte un post de recepțiune radiofonică și să ia măsurile cuvenite, ca postul de emisiune din București la anumită oră din zi să transmită cotele bursei de efecte și mărfuri, precum și prețurile articolelor comerciale mai de seamă, pentru ca și camerele să le poată fără întârziere aduce la cunoștința comercianților din circumscripția lor.

„CARMEN” FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekcipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-ter) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. — ::

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügy-

letet legelő-

nyösebben

végez.

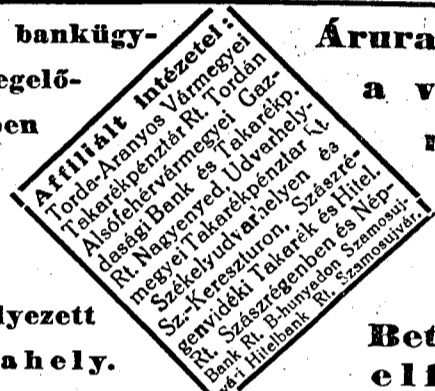
Áruraktárai

a vasut

mellett

Engedélyezett
devizahely.

Betéteket
elfogad

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—

Szöveg között cm²-

ként — — Lei 15'—

Többi hirdetési ol-

dalon — — Lei 10'—

Egy garmond sor Lei 80'—

Citiți

„Lemnul”

Cuaceastă marcă este prevăzută
fiocare obiect de argint și lux fa
bricat în fabrica

„TACAMUL” din

•••••

Finetă de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile re
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii
„TACAMUL” fabrică de argintării. Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „Tacamul”

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk

TRAIAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	Pentru particulari comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön egész évre	Pentru bănci instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Jumătate an	{ 600 lei
	{ 1200 lei
Félévre	{ 600 lei
	{ 1200 lei

Annunțuri — Hirdetések:

Pagina I. a. cm ²	{ 20 lei
Cimlapon I. oldalon cm ² -ként	{ 15 lei
In text	{ 80 lei
Szövegoldalon	
Un sir garmond	
Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73,400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIGOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

MÁRCIUSI

B

A

K

DREHER
HAGGENMACHER
SÖRÖK

D
A
C
I
A

SZENT GYÖRGY

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii No. 9.
Fiókintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Saját tőkési **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.